

BÖLÜM 12 ◀

REİKİ VE HEMŞİRENİN ROLÜ

Zeynep KİSECİK ŞENGÜL¹

REİKİ NEDİR?

Reiki kelimesi Japonca ‘Kanji’ alfabesinden gelen iki heceli bir sözcüktür. Bu kelimedede “Rei” hecesi nefes/ruh/evrensel olan/her yerde ve aynı anda var olan anlamına gelmektedir. ‘Rei’, aynı zamanda bilinçtir. Ayrıca “Yaratıcıdan gelen bilgelik ya da yüksek benlik” anlamlarına da gelmektedir. Görüldüğü gibi tek bir heceye sığan bu derin anlamlar, aslında Reiki’ nin sahip olduğu derin felsefeyi, evreni tanımayı ve onunla yüksek bilinç içinde uyumla yaşama gereğini anlatmaktadır. Onun içindir ki Reiki sadece bir tekniği anlatmaz bir anlayışı ve ilerlemeyi gösterir. İkinci hece olan “Ki” sözcüğü ise her yerde var olan ve hiç kaybolmayan, tüm varoluşu içten ve dıştan saran “yaşam enerjisini” ifade eder (1-3). Bu anlamları içerecek şekilde Reiki kelimesi, ‘Usui Shiki Ryoho’ veya ‘Reiki’de Usui Yolu’ olarak bilinen ve kurucusu Dr. Mikao Usui tarafından bu şekilde adlandırılan bir “şifa sistemini” tanımlamak için kullanılan Japonca bir isimdir (4). Reiki bir enerji düzenleme ve dengeleme sistemi olup kendi özel enerji kanalında akan ve bir yaşam felsefesi ortaya koyan bir sistemdir. Kısacası Reiki dengeyi sağlamak ve iyileştirmek için hepimizin içine doğru akan özel bir evrensel yaşam enerjisini ifade eder (2). Reiki, bu enerjiye kanal olan uygulayıcıdan, enerjiyi alan kişiye doğru akar. Reiki, enerjiyi ileten kişi

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü/Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD., kiscikzeynep@gmail.com

kendileri ve hastaları için kullanan hemşirelerin iş verimliliklerinin arttığı, daha hoşgörölü ve sakin oldukları ve görevlerine karşı isteklerinin arttığı, tükenmişlik yaşamadıkları da araştırmalarla gösterilmiştir (3).

Ülkemizde yapılan çalışmalarda Reiki' nin etkinliği gösterilmiş ancak yönetmeliklerde Reiki' nin hemşireler tarafından kullanımıyla ilgili bir açıklama getirilmemiştir. Oysa ülkemizde de sağlık bakım sisteminin her alanında yer alan hemşireler bağımsız fonksiyon olarak Reiki' yi bakım uygulamalarına entegre ederek hasta bakım kalitesinin geliştirilmesini sağlayabilir. Reiki hasta memnuniyetini artırmada ve analjezik ilaçların kullanım sıklığını azaltarak maliyet etkinliği sağlamada yardımcı olabilir.

TEŞEKKÜR

Bölümün yazım sürecindeki uzman değerlendirmesi ve değerli katkıları için kıymetli Hocam Reiki Master Teacher Prof. Dr. Nur Şenel' e çok teşekkür ederim.

KAYNAKLAR

1. Malone G. *The essence of Reiki*. Smashwords Edition: Garry Malone.com Limited; 2018.
2. Oula V. *A Little bit of reiki: An introduction to energy medicine*. New York: Sterling Publishing; 2019.
3. Şenel N. *Reiki ve hemşirelik*. Kişisel görüşme (görüşme tarihi: 05.02.2023).
4. Ellis R. *Reiki and the seven chakras*. London: Ebury Press; 2002.
5. Frezier C. *Complete Reiki: The all-in-one Reiki manual for deep healing and spiritual growth*. California: Rockridge Press; 2020.
6. Hynes D. *In Focus Reiki*. US: Wellfleet Press; 2019.
7. Lipinski K, Van De Velde J. Reiki: Defining a healing practice for nursing. *Nursing Clinics*. 2020; 55(4):521-536. <https://doi.org/10.1016/j.cnur.2020.06.017>.
8. Şenel N. Taçlanan profesyonel bir dokunma: Reiki terapi. *Numune Sağlık. Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp*. 2015; 17: 51-55.
9. Kasım M. *Gizli Beden Süzüğ Yürek*. İstanbul: Bilmen Yayınları; 2013.
10. Yücel D. *Reikinın oluşumu, gelişimi ve Türkiye'deki yansımaları*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, İzmir, 2007.
11. Hahn J, Reilly PM, Buchanan TM. Development of a hospital Reiki training program: training volunteers to provide Reiki to patients, families, and staff in the acute care setting. *Dimensions of Critical Care Nursing*. 2014;33(1):15-21.
12. Cross JR. *Acupuncture and the chakra energy system: treating the cause of disease*. California: North Atlantic Books; 2008.
13. Billot M, Daycard M, Wood C, Tchalla A. Reiki therapy for pain, anxiety and quality of life. *BMJ Supportive & Palliativecare*. 2019; 9(4): 434-438.

14. Doğan MD. The effect of Reiki on pain: a meta-analysis. *Complementary Therapies in Clinical Practice*. 2018; 31: 384-387.
15. Dyer NL, Baldwin AL, Rand WL. A large-scale effectiveness trial of Reiki for physical and psychological health. *The Journal of Alternative and Complementary Medicine*. 2019;25(12):1156-1162.
16. Lübeck W. *Reiki el kitabı*. (Sibel KARAYA, Çev. Ed.) 1. Baskı. Eskişehir: Selmat Matbaası; 2003.
17. Resmi Gazete. *Geleneksel Ve Tamamlayıcı Tıp Uygulamaları Yönetmeliği* (1/04/2023 tarihinde <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/10/20141027-3.htm> adresinden ulaşılmıştır.
18. Kaya Ş, Karakuş Z, Boz İ, Özer Z. Dünyada ve Türkiye’de tamamlayıcı terapilere ilişkin yasal düzenlemelerde hemşirelerin yeri. *Jaren*, 2020; 6(3): 584-591.
19. Lipinski K, Van De Velde J. Reiki, nursing, and health care. *Nursing Clinics*. 2020;55(4):505-519. <https://doi.org/10.1016/j.cnur.2020.06.018>.
20. Carpenito-Moyet LJ. *Hemşirelik Tanıları El Kitabı* (Firdevs ERDEMİR Çev. Ed.) İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri; 2012.
21. Watson J, Woodward TK. Jean Watson’s theory of human caring. In: Parker ME, Smith MC (eds.) *Nursing theories and nursing practices*. 3th ed. Philadelphia: F. A. Davis Company 2010. p.351-369.
22. BWH. *Volunteer Reiki Program*. (20.03.2023 tarihinde <https://www.brighamandwomens.org/about-bwh/volunteer/Reiki-volunteer-program> adresinden ulaşılmıştır).
23. Penn Medicine. *Reiki therapy*. (1.03.2023 tarihinde <https://www.pennmedicine.org/cancer/navigating-cancer-care/treatment-types/integrative-oncology/Reiki-therapy> adresinden ulaşılmıştır).
24. Aurora Health Care. *Reiki treatment*. (3.03. 2023 tarihinde <https://www.aurorahealthcare.org/services/integrative-medicine/Reiki/> adresinden ulaşılmıştır).
25. Reiki Council. *Code of conduct and ethics 2016*. (1.03.2023 tarihinde <https://www.reiki-council.org.uk/Code-of-Conduct-and-Ethics.php> adresinden ulaşılmıştır).
26. The Reiki Association. *Code of Ethics of The Reiki Association* (3.03.2023 tarihinde <https://www.reikiassociation.net/code-of-ethics> adresinden ulaşılmıştır).
27. Pocotte SL, Salvador D. Reiki as a rehabilitative nursing intervention for pain management: a case study. *Rehabilitation Nursing Journal*. 2008; 33(6): 231-232. doi: 10.1002/j.2048-7940.2008.tb00233.x
28. Demir M, Can G, Celek E. Effect of Reiki on symptom management in oncology. *Asian Pacific Journal of Cancer Prevention*. 2013;14 (8):4931-4933. <https://doi.org/10.7314/APJCP.2013.14.8.4931>.
29. Baldwin AL, Vitale A, Brownell E, Kryak E, Rand W. Effects of Reiki on pain, anxiety, and blood pressure in patients undergoing knee replacement: a pilot study. *Holistic Nursing Practice*. 2017;31(2): 80-89. doi: 10.1097/HNP.000000000000195.
30. Thrane S, Cohen SM. Effect of Reiki therapy on pain and anxiety in adults: an in-depth literature review of randomized trials with effect size calculations. *Pain Management Nursing*. 2014; 15(4):897-908. <https://doi.org/10.1016/j.pmn.2013.07.008>.
31. Zins S, Hooke MC, Gross CR. Reiki for pain during hemodialysis: A feasibility and instrument valuation study. *Journal of Holistic Nursing*. 2019; 37(2): 148-162. <https://doi.org/10.1177/089801011879719>.
32. Bayülgen MY, Gün M. The Effect of Reiki on Fatigue and Comfort in Hemodialysis Patients. *Explore*. 2023. <https://doi.org/10.1016/j.explore.2022.12.009>

33. Aslan KS, Çetinkaya F. The effects of Reiki and handmassage on pain and fatigue in patients with rheumatoidarthritis. *Explore*. 2023; 19(2): 251-255. <https://doi.org/10.1016/j.explore.2022.06.006>
34. Shirani N, Abdollahimohammad A, Firouzkouhi M, Masinaeinezhad N, Shahraki-Vahed A. The Effect of Reiki energy therapy on the severity of pain and quality of life in patients with rheumatoid arthritis: A Randomized clinical Trial Study. *Medical Science*. 2019; 23(96): 205-10.
35. Lepine E. Reiki in Australian hospitals' and palliative care centres'. *Journal of the Australian Traditional-Medicine Society*. 2018;24(3): 166-168.
36. Fleisher KA, Mackenzie ER, Frankel ES, et al. Integrative Reiki for cancer patients: a program evaluation. *Integrative Cancer Therapies*. 2014;13(1): 62-67.
37. Demir M, Can G, Kelam A, et al. Effects of distantReiki on pain, anxiety and fatigue in oncology patients in Turkey: a pilot study. *Asian Pacific Journal of Cancer Prevention*. 2015; 16(12): 4859-4862.
38. Birocco N, Guillame C, Storto S, et al. The effects of Reiki therapy on pain and anxiety in patients attending a dayoncology and infusionservicesunit. *American Journal of Hospice and Palliative Medicine*®. 2012; 29(4): 290-294.
39. Rosenbaum MS, Van de Velde J. The Effects of Yoga, Massage, and Reiki on Patient Well-Being at a Cancer Resource Center. *Clinical Journal of Oncology Nursing*. 2016; 20(3): E77-E81. doi: 10.1188/16.CJON.E77-E81
40. Berger H, Tam C, Goh YI, et al. The effect of distant Reiki on pain in women after elective Caesarean section: a double-blinded randomised controlled trial. *BMJ Open*. 2011; 1(1), e000021. doi:10.1136/bmjopen-2010-000021
41. Midilli TS, Eser I. Effects of Reiki on post-cesarean delivery pain, anxiety, and hemodynamic parameters: a randomized, controlled clinical trial. *Pain Management Nursing*. 2015; 16(3): 388-399. <https://doi.org/10.1016/j.pmn.2014.09.005>.
42. Yıldırım D, Erceylan M. The effect of reiki therapy on cancerpain management in palliative care patients: a systematic review. *Bezmialem Science*. 2022;10(4):518-22. doi: 10.14235/bas.galenos.2020.4483.
43. Berger L,Tavares M, Berger B. A Canadian experience of integrating complementary therapy in a hospital palliative care unit. *Journal of Palliative Medicine*. 2013; 16(10): 1294-1298. <https://doi.org/10.1089/jpm.2013.0295>.
44. Utli H, Dinç M, Utli MD. A. The effect of acupressure or Reiki interventions on the levels of pain and fatigue of cancer patients receiving palliative care: A randomized controlled study. *Explore*. 2023; 19(1): 91-99. <https://doi.org/10.1016/j.explore.2022.11.007>.

45. Radziewicz RM, Wright-Esber S, Zupancic J, et al. Safety of Reiki therapy for newborns at risk for neonatal abstinence syndrome. *Holistic Nursing Practice*, 2018; 32(2): 63-70. doi: 10.1097/HNP.0000000000000251.
46. Thrane SE, Maurer SH, Danford, CA. Feasibility and acceptability of Reiki therapy for children receiving palliative care in the home. *Journal of Hospice&Palliative Nursing*. 2021; 23(1):52-58. doi: 10.1097/NJH.0000000000000714
47. Love L, Anderson AM, Von Sadvoszky V, et al. A study of Reiki therapy on unpleasant symptoms in children with cerebral palsy. *Complementary Therapies in Clinical Practice*. 2022; 46:101529. <https://doi.org/10.1016/j.ctcp.2021.101529>.
48. Charkhandeh M, Talib MA, Yaacob SN, et al. Effectiveness of Reiki therapy on depressed adolescents in Tehran, Iran. *International Journal of Asian Social Science*. 2012; 2(4):423-427.
49. Thrane SE, Williams E, Grosseohme DH, et al. Reiki therapy for very young hospitalized children receiving palliative care. *Journal of Pediatric Hematology/Oncology Nursing*. 2022; 39(1):15-29. doi: 10.1177/27527530211059435.
50. Fathimath Shaharban MH, Umarani J. Reiki: A complementary therapy for managing pain and anxiety in children undergoing surgery. *Journal of Positive School Psychology*. 2022;6(10):3940-3949.
51. Kundu A, Lin Y, Oron AP, et al. Reiki therapy for postoperative oral pain in pediatric patients: pilot data from a double-blind, randomized clinical trial. *Complementary Therapies in Clinical Practice*. 2014; 20(1): 21-25. <https://doi.org/10.1016/j.ctcp.2013.10.010>.
52. Zucchetti G, Candela F, Bottigelli C, et al. The power of Reiki: feasibility and efficacy of reducing pain in children with cancer undergoing hematopoietic stem cell transplantation. *Journal of Pediatric Oncology Nursing*. 2019; 36(5):361-368. <https://doi.org/10.1177/1043454219845879>.
53. Koçoğlu F, Zincir H. The effect of Reiki on pain, fatigue, and quality of life in adolescents with dysmenorrhea. *Holistic Nursing Practice*. 2021; 35(6):306-314. doi: 10.1097/HNP.0000000000000477.